

המקדש במלוה

א. ברכה ראשונה

נקודת המוצא שלנו היא סוגית ו: "אמר אביי המקדש במלוה... דארווח לה זימנא". דברי אביי הם חוליה בשרשרת דיון שהחלה דורות לפניו – ולשם נשים פנינו.

ב. המקדש במלוה – ברייתת התוספתא

1. תוספתא קידושין פ"ג ה"א (מצורף – נוסח התוספתא בכ"י וינה ובכ"י ערפורט).
2. קידושין מז. "אמר רב המקדש במלוה... ברשות בעלים לחזרה איכא בינייהו" (בהמשך יוצע לעיין גם בהמשך הסוגיה, בשלב זה התמקדו בנוסח הברייתא בבבלי ובפרשנותה).
3. הברייתא בירושלמי:
  - א) ירושלמי קידושין פ"א ה"ב, עמ' 1144 משו' 7.
  - ב) ירושלמי קידושין פ"ב ה"א, עמ' 1162 משו' 33.
4. סכמו לעצמכם:
  - א) נוסח ופרשנות הברייתא, שיטות התנאים היסודיות בדן מקדש במלוה.
  - ב) להרחבה – תוספתא כפשוטה לקידושין עמ' 938-939.

ג. המקדש במלוה – סוגיות יסוד בתלמודים

1. קידושין מז. – הסוגיה צוינה לעיל.
2. מו. במשנה, ובגמרא, "אהייא אילימא... חוזרים".
3. נט. "לא בא אחר וקידשה... יהבינהו ניהלה" (מו. תד"ה ואפילו בקמייתא).
4. ו: "אמר אביי המקדש במלוה... דארווח לה זימנא".
5. בבא מציעא סב: "אמר אביי מתניתין כדנני רב ספרא... הערמת ריבית".
6. ירושלמי קידושין פ"ב ה"א, עמ' 1162 משו' 24 ואילך.
7. ירושלמי קידושין פ"ב ה"ו, עמ' 1166 משו' 2, "רי יוחנן...".
8. להרחבה – קידושין בהנאת פעולה:
  - א) קידושין סג. משנה וגמרא שעליה.
  - ב) תוספתא קידושין פ"ג ה"ב.
  - ג) ירושלמי קידושין פ"ג ה"ו, עמ' 1173 משו' 35.

קידושין פרק ראשון – דף מספר 15

בס"ד, ט"ו בטבת תש"ף

ד. שאלות לעיון על הסוגיות

1. עמדו על זמנם של האמוראים בסוגיות השונות, וסדרו את הסוגיות בסדר כרונולוגי. בתוך הסוגיות עצמן הבחינו בין דברי אמוראים ובין דברי סתם התלמוד
2. בסוגיה זו: תנו את הדעת למבנה הסוגיה – המונח מקדש במלוה מופיע במפורש בפי רבא. האם זה ברור שנושא זה כבר היה על סדר היום של קודמיו?
3. מהו היחס בין מימרת רב ובין מימרת אביי?
(א) ראו ו: רש"י ד"ה אינה מקודשת.
(ב) השו לרש"י כתובות עד. ד"ה במלוה.
(ג) שימו לב לשונה בשתי הסוגיות – בו: התמקדות בהנאת מלוה, ובמוז. ההעמדה כתנאי.

ה. הנאת מלוה - ראשונים

נושא מרכזי שהטריד את הראשונים הוא הסבר ההבדל בין מלוה לבין הנאת מלוה:

1. רש"י ד"ה לא צריכא דארווח לה זמן.
2. שיטת ר"ת בתד"ה דארווח (עמדו על עצם שיטתו בהבנת החילוק בלי להסתבך בדיני ריבית).
3. פירוש הר"ח (נדפס בסוף אוצר הגאונים).
4. רי"ף (ב: ברב אלפס) "אמר אביי... מלוה להוצאה ניתנה" (האם הרי"ף כרש"י? לכשתעינו בשאר הראשונים, שימו לב איך הם הבינו את הרי"ף).
5. הסבר הרי"י מיגאש בפירוש רבנו חננאל בן שמואל (מובא להלן).
6. רמב"ם וראב"ד בהלכות אישות פ"ה הל' יג, טו.
7. רשב"א ד"ה אמר אביי.
8. תוס' רי"ד ד"ה לא צריכא.

ו. הקונה במלוה – ההשוואה בין קניין כסף וקידושי כסף

1. עיינו בדיון הגמרא מז. על מכר - מה משמע מכאן, האם ניתן לקנות במלוה למ"ד מלוה להוצאה ניתנה?
2. רמב"ם הלכות מכירה פ"ז ה"ד ובהשגת הראב"ד.
3. מז. תוס' ר"י הזקן "במכר קנה... שהן בעיני".
4. כדי להבהיר את העניין נעמוד על האופי היסודי של קניין כסף:
(א) עיינו בשו"ע חו"מ סימן ק"צ ס"א ובסמ"ע ס"ק א' ובט"ז ס"ק א'. מהי המחלוקת היסודית בין הסמ"ע והט"ז בהבנת אופי קניין כסף? שימו לב להזכרת קידושין בדבריהם.

קידושין פרק ראשון – דף מספר 15

בס"ד, ט"ו בטבת תש"ף

- (ב) האם יש למח' זו נגיעה לשאלה האם ניתן לקנות במלוה?
- (ג) עיינו ב"מ מז: "אמר ר' יוחנן דבר תורה מעות קונות... משיכה מפורשת מן התורה" - עמדו על הביטוי 'מעות' בדברי ר' יוחנן לעומת הביטוי 'כסף'. מהו ההבדל בין המונחים?
- (ד) עיינו שוב ברמב"ם הלכות מכירה פ"ז ה"ד. עמדו על דיוק לשונו 'לפיכך'. מהם שני השלבים בהלכה זו? מדוע הדין היסודי שניתן לקנות במלוה נאמר במטלטלין ו'מועבר' לקרקע רק בשלב שני? מדוע הדין שניתן לקנות קרקע במלוה מובא בפ"ז ה"ז ה"דן בקנייני מטלטלין ולא בפ"א ה"דן בקנייני קרקע?
- (ה) עיינו שוב במיזחס לר"י הזקן במו. "במכר קנה... שהן בעין". היאך הוא מיישב את פסק הרמב"ם שחילק בין מקדש במלוה ובין הקונה במלוה עם הסוגיה שהשוותה ביניהם?
5. מה משמעות הדיון הנ"ל ביחס לשאלה החוזרת ונדונה בבית המדרש באשר ליחס בין קניין כסף וקידושי כסף?

ז. להרחבה

1. אגרות הגרי"ד הלוי הלכות מכירה ה, ד, עמ' רמ ד"ה והנה ההלכה.
2. מפי השמועה בשם סבי מו"ר הרב זצ"ל שיטת הרמב"ם בדין מעות קונות, מסורה ב', עמ' מו-מט.
3. שיעורי הגרי"ד על קידושין עמ' עה-פד.
4. מרומי שדה קידושין ו: ד"ה פירש"י (מובא להלן).
5. קונטרסי שיעורים לקידושין שיעור ז', 'המקדש במלוה אינה מקודשת'.
6. שמא יהודה פרידמן, 'קידושין במלוה', סיני עו (תשל"ה), עמ' מז-עו.
7. דוד גליקסברג, 'קידושין במלוה – הצעה חדשה', דיני ישראל יט (תשנ"ז-תשנ"ח), עמ' קיג-קלז.

קידושין פרק ראשון – דף מספר 15

בס"ד, ט"ו בטבת תש"ף

תוספתא קידושין, כתב יד וינה, פרק ג

האומי לאשה הרי את מקודשת לי בפקדון שיש לי בידך הלכה ומצאתו שנגנב או שאבד אם נשתייר בידה שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת ובמלוה אע"פ שנשתייר בידה שוה פרוטה אין מקודשת ר' שמעון בן לעזר אומי משם ר' מאיר אומי מלוה כפקדון אם נשתייר בידה שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אין מקודשת

5

תוספתא קידושין, כתב יד ערפורט, פרק ג

האומר לאשה הרי את מקודשת לי בפקדון שיש לי בידך והלכה ומצאתו שנגנב או שאבד אם נשתייר בידה שוה פרוטה מקודשת אם לאו אינה מקודשת ובמלוה אף על פי שלא נשתייר בידה שוה פרוטה מקודשת ר' שמעון בן אלעזר משום ר' מאיר אומי מלוה כפיקדון אם נשתייר בידה שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת.

10

רש"י מסכת כתובות דף עד עמוד א

במלוה - שמחל לה מלוה שחייבת לו ואמרינן בקידושין (דף ו:): דאינה מקודשת דמשום דמשעה שלוותה ניתנה להוצאה וברשותה קיימא והשתא לאו מידי יהיב לה.

15

ר' חננאל בן שמואל (בשיטת הקדמונים) מסכת קידושין דף ו עמוד ב

אמר אבבי וגו'. פירוש דאמר לה התקדשי לי במלוה שהלויתך, אינה מקודשת. משום דילפינן קיחה קיחה משדה עפרון, כדאמרינן לעיל, דהיינו יהיב לה מידי בשעת הקידושין, והאי לא יהיב לה מידי משום דמלוה להוצאה ניתנה והן שלה ומעות אחרים היא חייבת לו: אבל אם קידשה בהנאת מלוה, כדמפרש תלמודא ואזיל היכי דמי הנאת מלוה כגון דארוח לה זימנא וגו'. מפרש הרב רבינו יצחק אלפאסי ז"ל ואמר כגון דמטא זימניה וגו', והכי קא פריש תלמידו רבינו יוסף הלוי ז"ל ואמר, אבל אם קידשה בהנאת מלוה, כגון דארוח לה זימנא, שהיה לו אצלה מלוה, והגיע זמנה לפרעה לו, ואמר לה הריני מרויחך עדיין עד יום פלוני, ובההיא הנאה דמרויחנא ליך תתקדשי לי, הרי זו מקודשת. וקאמר ז"ל ואי קשיא לך השתא כי קא מחיל לה על עיקר המלוה לגמרי לא הויא מקודשת וכי קא מרוח זימנא בלחוד ולא קא מחיל לה מעיקר המלוה מידי הויא מקודשת. לא תיקשי לך, דכי מחיל לה על עיקר המלוה היינו טעמא דלא הויא מקודשת משום דכי מקדש לה במאי דליתיה בעיניה מקדש, כדקיימא לן מלוה להוצאה ניתנה. הילכך הוי ליה כמאן דקידשה בלא מידי. ומשום הכי לא הוו קידושי. אבל כי מרוח לה זימנא היינו טעמא דהוו קידושי משום דכי מקדש לה בההיא הנאה הוא דמקדש לה ולא בעיקר המלוה, וההיא הנאה הא איתה, דהא איהו הוא דעבד ניהלה השתא, דמחמתיה הוא דמטיא לה בההיא שעתא גבה דארווח דהיא עדיין קידושי. הילכך הוי ליה כמאן דיהיב לה ההיא שעתא מידי דמתהניא ביה מיניה וקידשה ביה, דהוו קידושי. ודוקא היכא דהוה (אית) ליה גבה מלוה מעיקרא וקא מרווח לה השתא בזמן. אבל

20

25

30

אם השתא הוא דקא מוזיף לה ואמר לה בההיא הנאה דקא מוזיפנא ליך ומרווחנא עליך מתקדשת לי, הא ודאי לא הוּו קידושי. מאי טעמא, דכיון דקא מתני עלה בעיקר ההלואה הוּוּא לה רבית קצוצה דאסירא מדאורייתא, דהא אפילו דיבור בעלמא אסור ברבית, כדכתיב כל דבר אשר ישך. וכל שכן הכא דלאו דבור הוא אלא הקנאת אשה. ואם תאמר אי הכי אפילו היכא דקדימא לה מלוה וקא מרווח לה השתא בזמן אף על פי דלאו רבית קצוצה היא, דהא לא אתני עלה מעיקרא בהכי, מכל מקום נהוי כאבק רבית דאסיר מדרבנן. שתי תשובות יש בשאלה זו. חדא דכי אמרינן היכא דקידשה בדבר שהוא רבית לא הוּו קידושי, הני מילי ברבית קצוצה שהיא מן התורה ויוצאה בדיונין, דלמפך מיניה ההוא רבית קאי, אשתכח דלא קנה ולא מידי, דקניית אשה בכאן היא הרבית, והוא שמוציאין אותו ממנו. הילכך לא קנה לה מעיקרא, דהא דיניה דהאי רבית דאפילו מטא זימניה מפקי ליה מיניה. אבל אבק רבית, כיון דקיימא לן דאין מוציאין אותו בדיונין, משום הכי קני לה לההיא איתתא, דהא דיניה דהאי רבית דהיכא דמטא לידיה דמלוה לא מפקינן ליה מיניה, אלמא אית ליה קנין בגויה. ואף על גב דבאיסורא הוא קידושיה קידושי ניהו, דהא מכל מקום אית ליה קנין בגויה. ועוד דכי האי גונא אפילו אבק רבית נמי ליתיה, דאיכא למימר דכי גזור רבנן אבק רבית, הני מילי בממון, אבל בדיבור ומאי דדמי ליה כגון קניית אשה בכי הא לא גזור רבנן אלא אוקמוה אדאורייתא דלא אסיר אלא רבית דאתני בה מעיקרא דמלוה שהיא רבית קצוצה כדתנן איזהו נשך וגו' אבל רבית דלא אתני עלה ביה מעיקרא בכי הא מילתא לא גזור רבנן. ומשום הכי הוּו קידושיה הכא קידושין, דהא לבתר דקדיש לה הוא דארווח לה זימנא ואמר לה תהא לי מקודשת. ודיקא נמי מדאמרינן ואסור לעשות כן מפני הערמת רבית, אלמא איהו גופיה לאו רבית הוא, אלא הערמת רבית בלחוד הוא דחיישינן בה במילתא, דאיכא למיחש דילמא מעיקרא אדעתא דהכי הוא דאזופה, ומשום דידע דרבית ניהו הערים ולא אתני עלה בהכי אלא לאחר זמן. עד כאן דבריו זצ"ל:

רשה"צ ז"ל מפרש לה בדרך אחרת, ואמר דארווח לה זמן, פירוש זמן הלואתו, ואמר לה התקדשי לי בהנאה זו שאת היית נותנת פרוטה לאדם שיפייסני על כך אולי ארצה ואמתין עליך בחוב זה, אם פירש לה כך מקודשת. והערמת רבית הוא דהוּוּא (דלא) [ולא] רבית גמורה, דלא קץ לה מידי ולא מידי שקל מינה. וכל שכן אם מחל לה כל המלוה ואמר לה התקדשי לי בהנאת מחילה זו, דהשתא הוא דקא יהיב לה הך פרוטה דהנאת מלוה. אבל כי מקדש לה בעיקר המעות לאו מידי יהיב לה, שכבר הם ברשותה ושלה. עד כאן נוסח דברי ר"ש זצ"ל. והרב הגדול בישראל ר"מ זצ"ל אומר בחיבורו בהלכות אישות בפרק ה' בהלכה ט"ו, המקדש בהנאת מלוה הרי זו מקודשת. כיצד כגון שהלוה אותה עתה מאתים וזו ואמר לה הרי את מקודשת לי בהנאת זמן שארויח לך במלוה זו שתהיה בידך כך וכך יום ואיני תובעה ממך עד זמן פלוני הרי זו מקודשת, שהרי יש לה הנאה מעתה להשתמש במלוה זו עד סוף זמן שקבע. ואסור לעשות כן מפני שהוא כרבית. ופירשו רבותי בהנאת מלוה דברים שאין ראוי לשמען. עד כאן נוסח דבריו זצ"ל:

תוספות ר"ד מסכת קידושין דף ו עמוד ב

לא צריכא דארווח לה זימנא. פירש המורה דארווח לה זמן הלואתו ואמר לה התקדשי לי בהנא' זו שאם היית נותנת פרוטה לאדם שיפייסני על כך (או לי) כו' ואם פ"י לה כך מקודשת וכו' עד וכל שכן אם מחל

- 65 לה כל המלוה ואמ' לה התקדשי לי בהנאת מחילה זו דהשתא הוא דקא יהיב לה הך פרוטה דהנא' מלוה אבל כי מקדש לה בעיקר המעות לאו מידי יהיב לה שכבר הם ברשותה ושלה. ואינו נראה לי פתר זו דהמקדש במלוה נמי הכי הוא דמוחל לה ההלואה ואפילו הכי אינה מקודשת ואמאי והא אית בה פרוטה דהות יהבא לפיוסה ומשום דלא פריש דבההיא הנאה מיקדשת לי אינה מקודשת והא מפרש ועומד דכיון דמחל לה ההלואה יש לה הנאה מאותה פרוטה שהיתה נותנת כדי לפייסו.
- 70 ורבינו חננאל זצ"ל פירש מאי הנאת מלוה כגון דמטא זימנא למיפרעיה וארווח לה ואמר לה בההיא הנאה דקא שביקנא לך עד כך וכך זימנא מיקדשת לי ומסרה לו הממון והחזירו לה ליהנות בו עד הזמן שהרויח לה שאם לא נאמר כך נמצא הטפל יותר מן העיקר דקיימא לך המקדש במלוה עצמה אינה מקודשת וכל שכן בהנאת מלוה אלא לכדאמרינן שפרעתו ומיד נתן לה אותו הממון ונתן לה רשות להתעסק בו והרויח שיעלה בו הוא לה וההנאה כולה לה. וכך אמר גם רבינו יצחק מפא"ס זצ"ל הנאת מלוה היכי דמיא כגון דמטא זימניה למיגבה מינה ונקטא לה למלוה בידה למפרעיה וארווח לה זימנא ואמר לה בההיא הנאה דמרווחנא לך עד זמן פלוני מיקדשת לו ואי קשיא לך היכי אלימא הנאת מלוה מגופה דמלוה לא קשיא הנאת מלוה ומשום הכי מיקדשא בה ומלוה גופה ליתה דליקדש בה דקיימא לך מלוה להוצאה ניתנה.
- 75 וזה הפתר נראה לי נכון דכיון שהמעות הם בעין אף על פי שאינו נותן לה גוף המעות אלא הנאתן היא מתקדשת באותה נתינת המעות שנותן לה כדי שתיהנה מהם דבאותה שעה שנותן לה המעות יש בה שוה פרוטה באותו הקנין שמקנה אותם לה כדי להינות מהם ולהרויח בהם אבל אם אין שם נתינת מעות כלל זהו שאמרנו המקדש במלוה אינה מקודשת שאף על פי שמהנה אותה הנאה גדולה כיון שאין שם נתינת מעות אינה מקודשת.
- 80 אחרי כן התבוננתי וראיתי שאין הלשון מוכיח כפתר רבינו חננאל זצ"ל שאלו הביאה לו המעות בזמנו ועוד הרווח לה זמן אחר היינו הלואה גמורה והוה ליה למימר לא צריכא דאלוה לה ומקדשה באותה ההנאה מה צורך לכלל זה הסיב' שתהיה חייבת לו מעות ותביאם ועוד ילוה לה. אלא ודאי כפתר המורה משמע ומאי דקשיא לי במהדר קמא אינו כלום דכי מקדש לה בעיקר המלוה דעתה על עיקר הממון ואינו כלום אבל אם פירש לה בהנאת המלוה שאני מוחלך דעתה אהנאה ולא אעיקר ממון והויא מקודשת.
- 85 רמב"ם מכירה ז, ד
- 90 מי שהיה לו חוב אצל חבירו ואמר לו מכור לי **חבית של יין** בחוב שיש לי אצלך ורצה המוכר, הרי זה כמי שנתן הדמים עתה, וכל החוזר בו מקבל מי שפרע, **לפיכך** אם מכר לו **קרקע** בחובו אין אחד מהן יכול לחזור בו ואף על פי שאין מעות המלוה מצויות בשעת המכר. +/השגת הראב"ד/ מי שהיה לו חוב וכו'.
- 95 **א"א לא ידעתי זה למה שהרי הושוו הגאונים כלם מלוה להוצאה ניתנה ואינה כנתינת מעות כלל והכי אמרינן בקדושין ושויים במכר שזה קונה ואי מלוה להוצאה ניתנה במכר במאי קנה** ואולי הטעהו הא דאמרינן מעמידין מלוה על הפירות והוא שיש לו וההיא לאו לענין קנייה מיירי אלא לאיסור רבית עכ"ל. +

קידושין פרק ראשון – דף מספר 15

בס"ד, ט"ו בטבת תש"ף

שו"ע חו"מ קצ

סעיף א

100 קרקע נקנה באחד מארבעה דברים: בכסף, בשטר, בחזקה ובקנין סודר. הגה: וכדין המקח כך דין שכירות קרקע כל ימי השכירות ועי' לקמן סוף סי' קצ"ה.

סעיף ב

בכסף כיצד, מכר לו בית או שדה ונתן לו כסף **שוה פרוטה**, קנה, ואין אחד מהם יכול לחזור בו. ואפי' נתן לו הכסף על מנת שיחזירהו לו, קנה.

105 סמ"ע על שו"ע חו"מ קצ, ב

110 ונתן לו כסף שוה פרוטה. דפחות מפרוטה אין חשיבות לקנות בו. ואיירי דוקא בשנתן לו השוה פרוטה על דמי הפרעון והשאר זקף עליו במלוה, או לא עייל ונפק אזוזי, ועל דרך שנתבאר בסימן זה בסעיף י', וקיצר כאן וסמך אמ"ש אחר זה, או כשכל שיווי המקח אינו אלא פרוטה. אבל אין לומר דלא איירי כאן בכסף שנתן בשביל שיווי המקח, אלא שנתן לו פרוטה שבפרוטה זו נשתעבדו זה לזה, זה לקנות וזה למכור, ושאינו אחד יכול לחזור בו, דומיא דקנין שטר וחזקה וקנין סודר, דזה אינו, דהא קנין כסף נלמד משדה עפרון [עיין קדושין ב' ע"א] וכסף הנזכר בשדה עפרון היה דמי שיווי השדה, ועיין פרישה [סעיף ב']:

ט"ז חושן משפט סימן קצ

115 שו"ע סעיף ב'. שוה פרוטה. מ"ש סמ"ע סק"א דכל שלא נתן בתורת שיווי מקח אינו קונה, לא הבנתי דבריו, דהא כתב רמ"א סעיף (י"א) [י'] באמר ערבוני יקן קנה הכל. ועוד, הא גם גבי קנין דאשה בכסף נלמד מעפרון כמו דאיתא ריש קדושין, וזה פשוט דבאשה קונה אותה דרך נתינה לחוד ולא בתורת שיווי מה שהיא שוה:

מרומי שדה מסכת קידושין דף ו עמוד ב

פירש"י ד"ה אינה מקודשת, דקיחה משדה עפרון גמרינן דיהיב מידי בשעת קדושין כו'.

120 ואינו מובן מאי בעי רש"י בזה, מאי נפ"מ אי נפקא לן משדה עפרון או מויצאה חנם אין כסף כרב. ונראה דס"ל לרש"י דאביי לא בא לומר שמעתתא דרב להלן דף מ"ז א' המקדש במלוה אינה מקודשת, אלא שבאמת חולק אביי על רב ובכ"ז אינה מקודשת. דשם מבואר דלרב דכמו שאינה מקודשת ה"ה במכר דלא קני, כמבואר בסוגיא שם דמקשה על הא דתניא ושויין במכר שזה קנה, אי אמרת מלוה להוצאה ניתנה במכר במאי קנה. וס"ל לרש"י כשיטת הרי"ף והרמב"ם דמכר קונין במלוה, וכמ"ש

125 רש"י בפירוש בב"מ דף ס"ג א' דהקונה במה שהיה נושה בחבירו והוא חוזר קאי במי שפרע. ומובן דבשדה קונה, ולא כשיטת התוס'. וס"ל לרש"י דתליא בשיעבודא דאורייתא, ורב לטעמיה בשלהי מס' בב"ב דף קע"ה ב' דס"ל דשעבודא לאו דאורייתא, משו"ה אינו קנין, והברייתא דר"ח בב"מ דף ס"ב כוותיה. ורבא מסיק כר' אושעיא, וס"ל שעבודא דאורייתא וקונה במלוה, והכי ס"ל לאביי, ומכ"מ

קידושין פרק ראשון – דף מספר 15

בס"ד, ט"ו בטבת תש"ף

- 130 אינה מקודשת. וע"כ הטעם משום דס"ל דנפק"ל קיחה קיחה משדה עפרון, ולא מקנין דהתם אלא ממעשה שהיה. והכי מוכרח להלן דף י"א כמבואר שם. והמעשה היה בנתינה ממש. אבל אי הוי אביי ס"ל מדרשא דרב מויצאה חנם וגו', באמת הוי אמינא המקדש במלוה מקודשת כמו בשדה דכתיב שדות בכסף יקנו ומלוה בכלל כסף:
- 135 ונראה עוד דס"ל לרש"י דבהנאת מחילת מלוה וכדומה לא מהני בקנין כלל. ומנא אמינא לה מפירש"י ז"ל במס' חולין דף קל"ז א' בד"ה בקדושה ומכירה, ומבואר יפה בהעמ"ש סי' קל"ב אות ט"ז. אלא דשם כתבתי דיש מקום לחלק בין קדושין לקנין משום דדמי לדין עבד כנעני. וא"כ תליא בנוס' וכן לענין ממונא, אי קאי רק על ערב או על כל הא דרבא, וא"כ לפירש"י דקאי וכן לענין ממונא על הני תלתא דרבא, אי אפשר לומר כן. אבל גם בלא זה יש מקום לחלק, דרק גבי אשה דסגי בכ"ד מהני הנאת מחילת מלוה, משא"כ בקנין: